

West-Friesland. Lintdorpen en sloten vlechten het landschap aaneen. Ze omkaderen weidse percelen met kassen, begonia's en bloemkool. Tussen de graslanden met koeien en schapen staan karakteristieke stolpboerderijen met fraai uitgesneden rieten daken. De strakke lijnen van het landschap worden hier en daar door weelderige waterkolken onderbroken. Zo'n weel, wiel of waal, zoals het water wel wordt genoemd, herinnert aan de dijkdoorbraken van eeuwen geleden. Het wassende water van de Zuiderzee stroomde regelmatig over het land en liet zijn sporen na in de vorm van de diepe kolken. Inmiddels vormen deze een biotoop voor inheemse watervogels, insecten en zoetwaterdieren.

TRANSPARANTE TUIN

De weel bij Zwaagdijk is grotendeels gedempt. Inwoners doopten de plas die overbleef 't Weeltje'. Het water ligt in het verlengde van de tuin van José Karsten en Jan Laan. Vanaf hun boerderij kijken ze uit op de rietkraag en het glinsterende water daarachter. Bij de aanleg van de tuin vijftien jaar geleden, speelde 't Weeltje een belangrijke rol. De vorm van de tuin en de collectie planten moest soepel in het historische stukje waterland overlopen. Ook wilden José en Jan een transparante tuin, om zo van het omringende landschap te kunnen

konden José en Jan de grond kopen van Jans vader. Het oude huis verkeerde in slechte staat en werd vervangen door een fraaie, nieuwe boerderij in West-Friese stijl. Op verschillende oude bomen na, werd de tuin kaal gemaakt voor een nieuw tuinontwerp. "In onze vorige tuin is de passie voor tuinieren gegroeid", zegt José. "Door een auto-ongeluk in 1988 heeft Jan afasie waardoor hij zijn baan kwijtraakte. Hij ontwikkelde een nieuwe hobby: tuinieren. Daarbij hoef je niet te praten en maak je iets moois met je handen. In de tuin vond hij een fijne dagbesteding; hij vindt het heerlijk buiten bezig te zijn. Vandaar dat we onze nieuwe tuin goed én groot wilden aanpakken. En met een goed ontwerp."

Het tuinontwerp van Piet Oudolf volgt de glooiende lijnen van 't Weeltje. De vorm van de ronde oevers komt terug in ronde en halfronde borders en brede graspaden daartussen. De rietkraag die bij het water hoort gaat haast onmerkbaar over in de tuin, waarin halmen en pluimen van grassen als *Miscanthus*, *Molinia*, *Deschampsia* en *Stipa* de borders aan elkaar weven. "*Miscanthus* stond op ons wensenlijstje", zegt José. "We vinden het een prachtige grassoort met die transparante halmen. En heel geschikt voor deze tuin omdat hij zo op riet lijkt." *Miscanthus* is een van de beeldbepalende planten in de tuin, net als prachtige purperroze

In een uithoek van de tuin vertrekt een olifantenpaadje de rietkraag in. Halmen buigen hier diep door

blijven genieten. "We hebben tuinarchitect Piet Oudolf gevraagd om een ontwerp te maken", vertelt José. "We kenden zijn tuin, helemaal geweldig vonden we al die grassen. Maar onze vorige tuin leende zich daar niet voor. Dat was een lang en smal stuk waarin grassen niet mooi tot hun recht zouden komen. Dit perceel is 3800 m² groot én ligt in een landschap waarin van nature al riet en grassen voorkomen. Een grassentuin sluit daar heel goed bij aan en is mooi transparant."

Jan groeide op hier aan 't Weeltje. Zijn broers plantten er veertig jaar geleden twee wilgenstokken in de tuin bij hun ouderlijk huis. Die zijn inmiddels uitgegroeid tot twee kanjers van treurwilgen. Elke zomer bungelt er tussen de stammen een hangmat. Vijftien jaar geleden

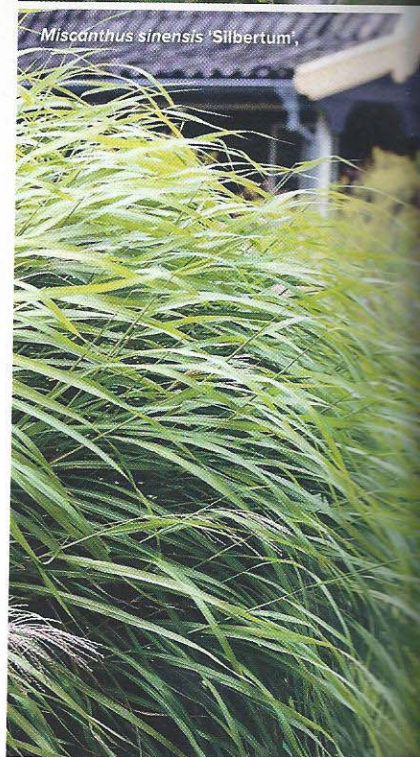
Eupatorium maculatum 'Atropurpureum'. En de *Pericaria polymorpha*, een soort die zeker twee meter hoog en breed wordt en mooie grote witte bloemen draagt. "Die grote, hoge planten vormen de basis van deze tuin. Als je ze weghaalt, is het verband eruit," zegt José. Ideeën voor de beplanting deden de eigenaars onder meer op in het boek 'Droomplanten' van Piet Oudolf. Jan haalt een beduimd exemplaar uit de kast. "Dit is onze bijbel", zegt hij lachend.

DANSENDE KLEUREN

Zachte bloemkleuren dansen van de ene naar de andere border. Vooral blauw- en rozetinten, met hier en daar ook wolken rood, aubergine, oranje en zachtgeel. Typische prairieplanten bloeien hier zij aan zij, zoals soorten *Echinacea*,

Anemone tomentosa 'Robustissima'

Miscanthus sinensis 'Silberturm'

Agastache foeniculum